

Johann Ernst Schaper

Decanus Facultatis Medicae in Academia Rostochiensi, Johannes Ernestus Schaperus ... Ad Disputationem Inauguralem De Valvularum Vasorum Lactorum Lymphaticorum Ac Sanguiferorum Dilucidatione a Praenobili Ac Clarissimo Medicinae Candidato. Dn. Johanne Jacobo Döbelio, Rostoch. ... Ad. D. XI. Decembr. ... Invitat

Rostochii: Weplingius, [1694]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn730127885>

Druck Freier Zugang

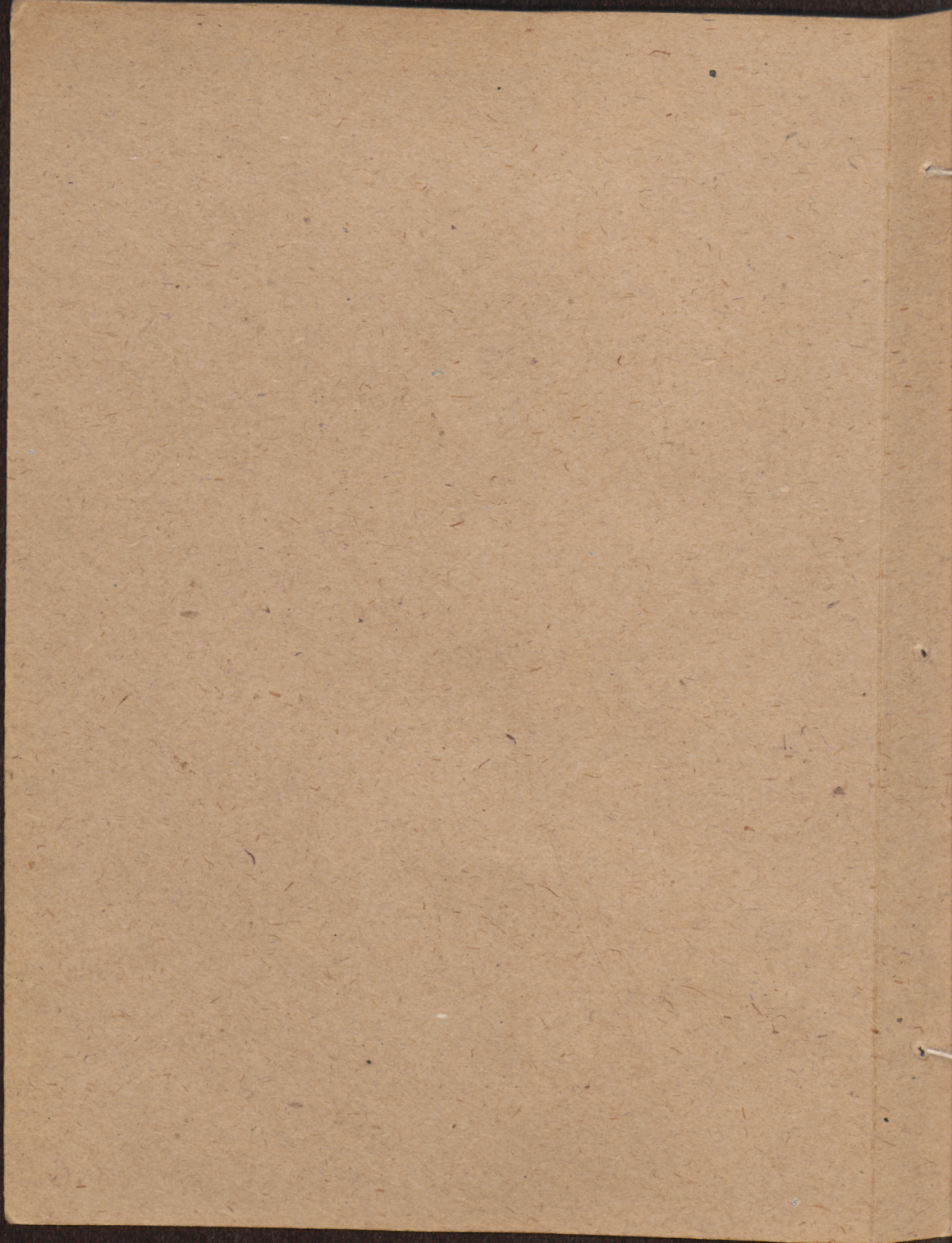

Archiv - Exemplar

R U. med. 1694

Johann Ernst Schaper, Prus.

Johann Jacob Södel. Pass.

5

DECANUS
FACULTATIS MEDICÆ IN ACADEMIA
ROSTOCHIENSI,
JOHANNES ERNESTUS
SCHAPERUS,
MED. DOCTOR. EJUSQ; PROFESSOR PUBL. DUCALIS.
SUO & AMPLISSIMÆ FACULTATIS SUÆ NOMINE
AD
DISPUTATIONEM INAUGURALEM
DE
VALVULARUM VASO-
RUM LACTEORUM, LYM-
PHATICORUM AC SANGUIFE-
RORUM DILUCIDATIONE

PRÆNOBILI AC CLARISSIMO
MEDICINÆ CANDIDATO.
DN. JOHANNES JACOBO
DÖBELIO, Rostoch.

PRO OBTINENDIS IN MEDICINA HONORIBUS ATQVE
PRIVILEGIIS DOCTORALIBUS

AD. D. XI. DECEMBR.

IN AUDITORIO MAJORI.

HORIS ANTE ET POMERIDIANIS HABENDAM
MAGNIFICUM ACADEMIÆ RECTOREM, PATRES
AC CIVES ACADEMIÆ OMNES OFFICIOSE ET QVA
FAS EST, HUMANITATE INVITAT.

ROSTOCHII, Typis JOH. WEPPLINGII, Univ. Typogr.

UNQVAM OTIOSUS! Academicum hoc aureum lemma Excellentissimis Academiae Naturæ Curiosis est, quo tum sibi ipsis, tum aliis incitamento sint ad institutos frustratos licet, continuandos labores & invenienda curiosa, quæ simul non leuem utilitatem afferant; anulo aureo, aut potius libro ex auro Metallorum regi confecto, metallo ipsi quàm maximè convenienti insculptum gestant, ut in legibus N. C. L. XXI. videre est; Ne ulla dies sine lineâ propter bujus lemmatis excellentiam prætereat aut præterlabatur, quæ non nova utilia suppeditet indefessâ factâ eorum disquisitione. Sed ut auro, sic Excellentissimis Curiosis quàm intimè infixum menti est hoc lemma, ut circa hoc occupata continuò ferè defudet, id quod observationes tam maximè curiosæ, quàm summè utiles, quibus à multis annis editæ Ephemerides superbiunt, satis superque evincunt. Nec Eruditæ aliis hoc symbolum deest; quippe industriâ non satis laudabili sensuum terminos prætervecti, ut generalioribus loquendi modis obscure explicata rationis vi mechanicè non tantum clariora reddant, sed clarius explicata esse, experimentis postea eruditè probent; Ad quàm maximè utilem scientiam impetrandam nec tempori, nec laboribus, ne dicam nec sumptibus pepercerunt, quin

quin potius frustratos labores denuò obstinatà industriã reiteraverint, donec institutum ex voto responderit, ac felici successu mechanicam ritè applicatam dilucidè detexerint. Hujus rei manifesti interpretes sunt Physici, tũt Anatomici; Illi mechanicis suis experimentis superbiunt, quibus res naturales tum probare, tum explicare, tum etiam è paradoxis veridoxa Physica omnium consensu fomare queunt, ut stupenda sæpius inde eveniant, non nisi tamen naturalium corporum, quatenus naturalia sunt, veræ considerationis testes; Hi illis non minores circa curiosam & miraculi plenam corporis humani structuram occupati ad stuporem aliorum usq; indefessã in secando industriã ac repetitis obstinato consilio acutissimis sectionibus eò usq; pervenerunt, ut corporis nostri amplius nulla pars lateat, cujus textura verè miraculosa non constet, officium non perspectum sit & trajicientes humores non denominari queant. Curiosa hæc & seriosa corporis humani acuto anatomico cultro instituta sectio hepatis epitaphium, cordi triumphum in languificandi officio conciliavit, sic alterum viscus exautoratum, alterum autoratum legimus, vid. *Barthol. de Vasc. lymph. p. iii.* Manet tamen nihilominus hepatis conveniens autoritas, glandulosis cum acinis suis reliquorum abdominis viscerum ex recepto sanguine bilem secernat, & ad intestina per ductum choledochum amandet, sic unicuique parti, si ordinario & à veteribus consignato officio privatur, aliud terè æquale superstes est. Idem experti sunt fatum testes mulierum, qui æque ac virorum ad secernendum semen per spatium temporis haud breve leguntur, & vix mutatam crediderim opinionem, nisi dexterint Anatomici curiosi, mulierum testes esse ovaria, seu propriis tunicis inclusa parva ovula, cicerum minorum magnitudi-

X 2

no,

ne, quibus futuri hominis flamina delineata continentur. Passivè sic concurrere in generationis negotio mulieres, necessaria & vera hinc formanda consequentia est, omnemq; generationem & vivipararum ex ovo fieri tam certum, quam quod certissimum; Non sine laude hinc nominandus Excellentissimus & nunquam otiosus Regnerus de Graaf, *qui tract. de mulierum organ. generat; inservient*: hoc prolixius probat, cui quoque suffragatur Curiosissimus Anglus Harvæus *Exercitat; de generat; animal*: ille est, cui sanguinem & humores in orbem agi omnium primò debemus notitiam, quo fundamento, quæ sanitatem concernunt, multa nituntur. Et sic cum fructu animadvertimus, quid ferat, nunquam otiosum esse. Vix glandulæ partium corporis adhuc hodiè innotuissent, vix musculorum structura curiosa cognita, vix nervorum ductus perspecti, nisi detecta essent hæc omnia à nunquam otiosis anatomicis. Nec minus stuporem meretur, quod eruditorum industriâ arteriarum musculi, quibus extenduntur, jam collabuntur, detecti sint. Sed omnia anatomica curiosa huc recensere nimis prolixum esset, unicum saltem adhuc commemorabo, quam curiosa quæso est & summè utilis valvularum doctrina, quibus tum venæ, tum vasa lymphatica, tum aliæ corporis partes præditæ, quibusq; ad cor ac partes superiores humorum ascensus, ne delabantur, firmatur, ac motus musculorum naturalis explicatur. Tam elegans, tam curiosa, tam utilis hæc valvularum doctrina est, industriâ nunquam otiosi Amstelodamensis anatomici Fr. Ruychii detecta. Ex his omnibus omnino colligere licet aureum esse lemma: **NUNQUAM OTIOSUS!** Hoc quoque Prænobilis noster Candidatus Commendatum habuit, qui studiis suis feliciter, gestis, quibus cognitus, indefessam suam industriam probavit

bavit. Lucem ille primam aspexit hic Rostochii, diemque natalem accepit d. XXIX. Martii, Anno M. DC. LXXIV. Patre Viro Nobilissimo Experientissimo & Excellentissimo DNO. JOANNE JACOBO DÖBELIO, Doctore & Professore Medico Celeberrimo, Comite Palatino Cæsareo Academiae N. C. Collega dicto Hippocrate secundo nec non hujus civitatis Rosæ Physico meritissimo. Matre ANNA ELISABETHA von Hillen/ Fœmina Nobilissima ac omni virtutum sui sexus genere commendatissima. Avum Paternum habuit Virum Pl. Rev. atq; Ampliff. Dn. *Jacobum Döbelium*, Ecclesiasten apud Gedanenses fidelissimum & Aviam Paternam, fœminam virtutibus & pietate ornatissimam *Elisabetham Müllers*. Maternum Avum veneratur Virum Nobiliff. Ampliff. & Consultiff. Dn. *Johannem Christophorum von Hillen/ U. J. D. Celeberrimum*, qui ex stemmate generoso von Hillen/ profatus, Patre Viro Nobiliff. Ampliff. Consultiff. *Johanne von Hillen/ Jcto famigeratiff. & Regio in Dania & in inferiori Saxonia Ducali Consiliario intimo. Cujus Majores in stemmate generoso fuere Viri Generosi atque præstrenui DN. Johannes von Hillen/ summus vigiliarum Præfectus sub Philippo II. Hispaniarum Rege, & Dn. Justus von Hillen/ Anglus & sub Carolo V. imperatore, Capitaneus; Quos familiæ suæ majores colit Candidatus noster. Aviam Maternam salutatur Nobilissimam ac quibusque dotibus sui sexus Clarissimam Annam Elisabetham *Cobmannin*, profatam ex familiâ Nobilissima ac Celeberrima *Cobmanniorum*, quos inter Vir Magnificus & Excellentissimus Dn. *Ernestus Cobmannus*, Jctus Magnus, Antecessor in hac Academia Excellentissimus, hujusdemq; Civitatis Syndicus, nec non Serenissimi Meklenburgensis Ducis Consiliarius intimus & Cancellarius, quem Abavum Candidatus noster veneratur. Sta-*

tim autem & à pueritia privatæ Præceptorum, postmodum
verò publicæ informationi *B. Dn. M. Roperti*, Sub-Rectoris,
& *B. Dn. M. Mohrii*, Rectoris commissus est. Quibus
morte abreptis, *Dn: M. Burgmanni*, tunc temporis Con-
Rectoris, nunc templi Nicolaitani Pastoris vigilantissimi,
& *Dn. Joachimi Ottonis*, Rectoris ad huc Scholæ celeberrimæ
meritissimi institutione ac informatione usus est, cui om-
nes in humanioribus debet profectus, dum non solum
in Scholâ methodo faciliori brevibus omnia doceret, sed &
privatim in ædibus suis, quarum communitate per trien-
nium usus, ad altiora manuduceret. Dignus itaq; ab illo ju-
dicatus, ut Anno 1690. d. 7. April. à Viro Excellentiss. Consul-
tiss. *Dn. Johanne Festingio*, J. U. D. & Professore Publico,
Consistorii Ducalis Assessore, Magnifico tunc temporis Re-
ctore matriculam peteret, quâ impetratâ priora studia sub
ejusdem laudati Scholæ Rectoris Viri eruditissimi auspicio
feliciter aliquandiu ad huc continuavit, quibus absolutis ad
medicinam animum applicuit; ac in Medicis in academiâ
patriâ Præceptorem veneratus Virum Excellentiss. Experien-
tissimum *DN. Job. Gerdes*, Med. D. & Prof. Publ. celebra-
rimum. Qui non solum in anatomicis, Pharmaceuticis,
sed in aliis quoque medicinæ partibus fidelem operam
præstitit, hoc temporis tractu, cum d. 21. Augusti Anno
1690, sub Excellentiss. *Gerdesii* præsidio inauguraliter de
Phthoe disputaretur, non sine laude opponentis munere fun-
ctus. Sed ab itum in alias Academias meditabatur, ante abi-
tum tamen Anno 1691. d. 1. Jul. Præsidi Viro Excellentiss.
Dn. Matthia stein, J. U. D. ac P. P. Celeberrimo Magnifico
h. t. Rectore disputationem in Becmanni meditationum
politicarum Cap. 4. 5. 6. 7. publicè cum applausu defendit;
Postquam prius Collegii in easdem meditationes sedulus
fue-

fuerat auditor ac disputator. Hinc Anno 1691. d. 28. Jul.
 Hassniam petiit, ubi celeberrimos Viros Jacobæum ac Bar-
 tholinum audivit, illum materiam medicam examinantem,
 hunc variorum generum animalia dissecantem, ejusdemq;
 loci multorum in super chymicorum laboratoria frequen-
 tavit non sine fructu. An. 1692. d. 20. April. Regiomontum
 perrexit, & antecessorum istius Academiæ Excellentissimo-
 rum informatione usus & assiduus auditor fuit in Collegio
 practico *Lepneri*, institutiones repetentis *Wofeginii*, Anato-
 miam legentis *Starkii*. Dn. Doctori *Hartmanno* itidem se ma-
 ximè obstrictum profitetur, (id quod ipsis Candidati no-
 stri verbis eloqvar,) *utinam verò pro meritis industriam &*
benevolentiam Dn. D. Jacobi Hartmanni extollere possem; Præter
Physica & anatomica integrum, ut vocant, apud eundem absolvi tur-
sum medicum, ex quo quicquid in Medicis profeci, accepi. Oppo-
nentium subsellia bis in Academia hac occupavit, altera vice
disputante pro loco Dn. D. Panringio de Conservanda sani-
tate Illustrium, altera disputante pro receptione in Facultatem
Dn. D. Harweckio, de Hæmoptysi, quo duplici opponentium
munere ingenuam ab auditoribus promeruit laudem. Loco
pletatus sic optimæ eruditionis divitiis Regiomonto Geda-
num ivit, ubi Patronos sese ipsi maximè exhibuerunt Viri
Amplissimi Excellentiss. Experientiss. Otto Didericus Voega-
ding, Med. D. & Proto Physicus, D. Christophorus Gottwald,
Physicus apud Gedanenses celeberrimi, quibus Candidatus
noster obstrictissimum se profitetur ut grati animi mos est,
cum ille innumeris ferè modis rerum ac studiorum fuerit
Promotor, hic favore ac recommendatione suâ effecerit,
ut Illustrissimus atqve Excellentiss. Dn. Dn. Nicolaus Grud-
zinki de Grudna, Capitaneus Golubiensis, Gussoviensis,
Gruboviensis &c. &c. salutem suam totiusqve aulæ curæ
Candidati nostri tanquam Medico ordinario concederet.

Qvâ

Qvâ occasione non superficialem tam apud Regni Polonicî Proceres, qvâm minorum gentium nobiles in praxi medica habuit exercitationem; & simul modo eò, modo aliò vocatus theoriam ad praxin non sine successu felici retulit. Nec ulterior deerat functioni istæ ad majora adspirandi fortuna, nisi eam repudiare ac abire alius scopus suafisset. Hinc ire in Italiam aliasq; terras constituerat, amico tamen, cui ratio status ipsius cognita fuit, desvadente, patriam prius revisere, hæreditatemqve cum fratribus ac sororibus adhuc communem dividere voluit, qvo facto Varisaviâ Gedanum, Gedanò in Patriam mense Septembr. reversus amicos, fratres & sorores resalutavit, omni cum intentione, dispositis rebus se peregrina rursus adire velle loca; ante abitum tamen præmia, qvæ benè gesta studia poscunt, ab Amplissima Facultate medicâ, eâ, qvâ decet, humanitate petere; postquam sic die 6. Octobr. h. a. nomen Ampliff. nostræ Facultati professus, ut ad examina admitteretur, & die 11. Octobr. admissus summâ cum laude ea sustinuit, & satis probavit, se non otiosum fuisse. Quibus exantlatis communi suffragio Licentia disputandi pro obtinendis honoribus Doctoralibus ipsi statim concessa est. Ad qvam obtinendam, anatomicis delectatus, pro suo lubitu elegit & conscripsit *Valvularum vasorum lacteorum, lymphaticorum, sanguiferorum dilucidatione* de qvâ Volente Deo die 11. Decembr. inauguraliter disputabit. Qvapropter Magnificum DN. RECTOREM, Patres ac Cives Academicos omnes & singulos, literarumqve fautores, ut suâ frequentia disputationem hanc inauguralem reddant illustriorem, observanter ac officiosè
invito.

Publ. Rostochii Sub Sigillo Facult. Med.
d. 2. Dec, An. M. DC. XCIV.

fuerat auditor ac disputator. In
Haffniam petiit, ubi celeberrimo
tholinum audivit, illum materiam
hunc variorum generum animalia
loci multorum in super chymico
tavit non sine fructu. An. 1692. d.
perrexit, & antecessorum istius A
rum informatione usus & asidu
practico *Lepneri*, institutiones rep
miam legentis *Starkii*. Dn. Doct
ximè obstrictum profitetur, (id
stri verbis eloqvar,) *utinam ve
benevolentiam Dn. D. Jacobi Harim.
Physica & anatomica integrum, ut voc
sum medicum, ex quo quicquid in Me
nentium subsellia bis in Academia
disputante pro loco Dn. D. *Pan
rate Illustrum*, altera disputante pro
Dn. D. *Harweckio*, de Hæmoptysi
munere ingenuam ab auditoribus
pletatus sic optimæ eruditionis di
num ivit, ubi Patronos sese ipsi
Amplissimi Excellentiss. Experie
ding, Med. D. & Proto Physicus,
Physicus apud Gedanenses cele
noster obstrictissimum se profitet
cum ille innumeris ferè modis r
Promotor, hic favore ac recom
ut Illustrissimus atqve Excellent
zinki de *Grudna*, Capitaneus C
Gruboviensis &c. &c. salutem s
Candidati nostri tanquam Medic*

691. d. 28. Jul.
bæum ac Bar
examinantem,
n, ejusdemq;
toria frequen
Legiomontum
cellentissimo
uit in Collegio
eginii, Anato
itidem se ma
Candidati no
is industriam &
possem; Prater
dem absolvi tur
accepi, Oppo
rit, altera vice
servanda sani
in Facultatem
opponentium
audem. Locu
monto Geda
nibuerunt Viri
idericus Voege
orus Gottwald,
us Candidatus
nimi mos est,
diorum fuerit
e suâ effecerit,
Nicolaus Grud
Guffoviensis,
ive aulæ curæ
concrederet,
Qvâ

